

«Келісілді»
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрлігі
Мектепке дейінгі және орта білім
комитетінің төрағасы

 М. Мелдебекова
« 11 » _____ 01 2021 ж.

«Бекітемін»
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрлігі
«Ұлттық тестілеу орталығы»
РМҚК директоры

 Д. Смагулов
« 11 » _____ 01 2021 ж.

**Ағылшын тілі пәні бойынша мектеп бітірушілерді
қорытынды аттестаттауға арналған тест спецификациясы
(2021 жылдан бастап қолдану үшін)**

Тест спецификациясы келесі құжаттардың негізінде әзірленген:

– Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы №1080 қаулысымен бекітілген «Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты»;

– ҚР БҒМ 2018 жылғы 31 қазандағы №604 бұйрығымен бекітілген (ҚР БҒМ 2020 жылғы 5 мамырдағы №182 бұйрығымен өзгертулер мен толықтырулар енгізілген) «Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты»;

– ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі №115 бұйрығымен бекітілген Негізгі орта білім деңгейінің жалпы білім беретін пәндері бойынша үлгілік оқу бағдарламалары (5-9 сынып);

– ҚР БҒМ 2017 жылғы 27 шілдедегі №352 бұйрығымен бекітілген Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптары үшін (орта білім беру деңгейінің жаңартылған мазмұндағы оқу бағдарламалары аясында) жалпы білім беретін пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламалары.

Тестті әзірлеу мақсаты: Ағылшын тілі пәні бойынша *жаратылыстану-математикалық бағыттағы* негізгі орта және жалпы орта білім беру оқу бағдарламаларын меңгеру дәрежесін анықтау.

Тест мазмұны: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: бірінші деңгейде – 7, екінші деңгейде – 6, үшінші деңгейде – 5 тест тапсырмасы.

Кешенді тест мектеп бітірушінің коммуникативті-тілдік құзіреттілігінің қалыптасу деңгейлерін анықтайды. Тест екі бөліктен тұрады:

I блок – Тыңдалым

Бұл бөлімде тыңдауға 2 мәтін және әр мәтінге 5 тест тапсырмасы беріледі. Тыңдалымға ұсынылған материал 2 минуттық үзілісті сақтай отырып, 2 қайтара жазылған. Әр мәтінді тыңдап болған соң, оған арналған тест тапсырмаларын орындауға уақыт беріледі. Екі мәтін арасындағы үзіліс – 5 минут.

Мектеп бітірушілердің қазақ тілінде мәтінді ауқымды және түбегейлі түсінуі фондық қабылдау үрдісінде тілдік, элеуметтік-мәдени, компенсаторлық, оқу-танымдық құзіреттілігі қамтылған тілдік материалдар негізінде тексеріледі.

II блок – Оқылым

Бұл бөлімде оқуға 2 мәтін ұсынылады. Бірінші мәтінге 5 тест тапсырмасы беріледі. Оның ішінде 3 тест тапсырмасы мәтін мазмұнына, 2 тапсырма тілдік бағдарға құрылады.

Екінші мәтін бойынша ашық формадағы қысқаша немесе толық жауапты қажет ететін 3 тест тапсырмасы беріледі. Сол арқылы білім алушының «Жазылым» дағдысы тексеріледі.

Тестке жалпы білім беретін мектептерге арналған ағылшын тілі пәні бойынша оқу бағдарламасына сәйкес оқу материалдары енгізілген.

№	Бөлім	№	Тақырып	№	Оқу мақсаттары		
01	Тыңдалым	01	Ғылым және ғылыми құбылыстар. Табиғи апаттар. Виртуалды шындық. Органикалық және бейорганикалық әлем	01	Мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі ақпаратты табу		
				02	Мәтіннің негізгі ойын, тақырыбы мен идеясын анықтау		
				03	Мәтін мазмұнына салыстырмалы талдау жасау және қорытындылау, сыни тұрғыдан бағалау		
02	Оқылым	02	Оқу сауаттылығы Адам миының мүмкіндіктері. Серпінді технологиялар. Space X.	04	Мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі ақпаратты табу Мәтіннің негізгі ойын, тақырыбы мен идеясын анықтау		
				05	Мәтін мазмұнына салыстырмалы талдау жасау және қорытындылау, сыни тұрғыдан бағалау		
				06	Мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі ақпаратты табу		
		03	Лексикалық нормалар Биологияда байланыстарды құру. Жануарлар әлемін зерттеу және олар туралы есеп беру: жарқанаттар, бүркіттер, аралар және дельфиндер. Адамның миы	07	Сөздердің тура және ауыспалы мағынасы, көп мағыналы сөздер, синоним, антонимды қолдану Тұрақты сөз-тіркестер: фразалық етістік, идиома, фразеологизм, мақал-мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану		
				08	Сөйлеу тақырыптарға байланысты лексиканы қолдану, орфография		
				09	Сөздердің тура және ауыспалы мағынасы, көп мағыналы сөздер, синоним, антонимды қолдану		
				04	Грамматикалық нормалар Уақытты өлшеу құрылғыларын зерттеу және баяндама жасау. Жұмыс және өнертабыстар	10	Зат есімнің қолданылуы, дара және күрделі зат есім, зат есімнің жекекше және көпше түрі, зат есімнің тәуелденуі
						11	Зат есімнің қолданылуы, дара және күрделі зат есім, зат есімнің жекекше және көпше түрі, зат есімнің тәуелденуі
		12	Сын есім және үстеудің шырайлары және қолданылуы				
		13	Есептік және реттік сан есімнің дұрыс қолданылуы және жазылуы				
		14	Етістіктің шақтарын дұрыс қолдану, дұрыс және бұрыс етістіктің қолданылуы, модальді етістік және оның эквиваленттері Етістіктің формасы: есімше, көсемше, тұйық етіс және герундийдің қолданылуы				

				15	<p>Сөйлемнің түрлерін анықтау және сөз тәртібін таба алу</p> <p>Төл сөз және төлеу сөзді және етістіктің шақ сәйкестігін қолдана алу</p> <p>Етістіктің рай және түрлерін дұрыс қолдана білу</p> <p>There is/there are, to be going to грамматикалық құрылымдарды және used to айналымның қолданылуы. Жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген алуан түрлі тақырыптарға қатысты жақсыз сөйлемдерді және cleft құрылымдарын қолдану.</p>
03	Жазылым	05	STEM. Технологиялар саласындағы соңғы жетістіктер. Химия киімдері	16	<p>-жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға өз бетімен мәтін жоспарлау, жазу, түзету және тексеру;</p> <p>-тақырыпқа, жанрға және дұрыс жазу ережесіне сәйкес көбейіп келе жатқан алуан түрлі лексиканы қолдану;</p> <p>-грамматикалық ережелерді ескере отырып, жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға жазу.</p>
				17	<p>-жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты алуан түрлі жазу жанрларында нақты ресми деңгейде жазу үшін сәйкес стильді және регистрді пайдалану;</p> <p>-шамалы қолдауымен таныс жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға қатысты бірқатар жазу жанрларына логикалық дәлелдерді, қажет болғанда мысалдар мен себептерді келтіре отырып дамыту;</p> <p>-жалпы таныс және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға түрлі дәнекер сөздерді пайдалана отырып мәтін деңгейінде байланыстыра жазу.</p>

				18	<p>-жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты мәтін деңгейінде жазған кезде қажетті құрылымды өз бетімен пайдалану;</p> <p>-жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты хат алмасуда түрлі функциялар арқылы жаңалықтар мен сезімдерге байланысты қарым-қатынас орнату және жауап беру;</p> <p>-жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарға қатысты жазбаша түрде берілген мәтінге тыныс белгілерін барынша дұрыс қою.</p>
--	--	--	--	----	--

Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Курстың оқу бағдарламасы бойынша білім алушылар меңгеруі тиіс:

Тыңдалым. Білім алушы бірқатар жанрлардың түпнұсқалық мәтіндерінің негізгі идеяларын, таныс және ішінара таныс тақырыптар бойынша әңгімелесулерді түсінеді, функционалды маңызды мәндерді, соның ішінде мәліметтерді, кестелерді, схемаларды толтыру үшін қажетті егжей-тегжейлі және арнайы ақпаратты түсінеді, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты терминдердің мәнін және мәтіннің негізгі бірліктерін түсінеді, факті мен пікір арасындағы айырмашылықты біледі, жалпы және оқу бағдарламасында көрсетілген сан алуан тақырыптарына қатысты түрлі жанрлар мен стильдерде берілген орта көлемді мәтіндердегі сәйкессіздіктерді біледі және салыстырады, мәнмәтінді пайдалана отырып, бейтаныс сөздердің мағынасын анықтайды.

Ағылшын тілін қолдану. Білім алушы өзін жақсы лексикалық қатар және жоғары дәрежелі дәлдіктегі әртүрлі тілдің қолданушысы ретінде сипаттайды. Білім алушы өткен, осы және келер шақ формаларын, модальдарды, етістіктің актив және пассивті формаларын, төл және төлеу сөз үлгілерін қолдану қабілеттерін дамытады.

Оқылым. Білім алушы гуманитарлық ғылымдарға арналған жанрлар мен стильдердің бірқатар әдеби және ғылыми мәтіндерінің негізгі идеяларын түсінеді, оқылымның түрлі стратегияларын түсінеді, оқиғалар мен құбылыстардың уақыт бойынша және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, қағаз және сандық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын талдайды және салыстырады, бірқатар жанрлар мен стильдердегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

Жазылым. Білім алушы жазбаша мәтіннің қысқаша сипаттамасын жоспарлайды және жасайды, бірқатар жанрлар мен стильдердегі мәтіндерді түзетеді және редакциялайды, емле және грамматика ережелерін қадағалайды, медиа ақпаратқа негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер ұсынады, тақырыпқа қатысты ойды білдіретін дискурстық мәтіндерді жазады, іскери хаттар мен басқа да құжаттар жазады, бірқатар тақырыптарға қатысты, оның ішінде аса күрделі гуманитарлық тақырыптарға эссе жазады.

Тест тапсырмаларының формалары:

Жабық формадағы бір дұрыс жауапты және ашық формадағы қысқаша немесе толық жауапты қажет ететін тест тапсырмалары.

Тест тапсырмаларының саны:

Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының саны – 18: бір дұрыс жауапты 10 тест тапсырмасы, контекст негізінде бір дұрыс жауапты 5 тест тапсырмасы, ашық түрдегі қысқаша немесе толық жауапты 3 тест тапсырмасы.

Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Тестті жалпы орындау уақыты – 80 минут.

Жеке тест тапсырмаларының және барлық тесттің орындалуын бағалау:

Дұрыс орындаған бір дұрыс жауапты тест тапсырмасы үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаса – 0 балл. Барлығы – 10 балл.

Контекст негізінде дұрыс орындалған бір дұрыс жауапты тест тапсырмасы үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаса – 0 балл. Барлығы – 5 балл.

Ашық түрдегі дұрыс орындалған 1 тест тапсырмасына 0-ден 5 балға дейін, максималды – 5 балл. Барлығы – 15 балл.

Барлық тест бойынша жиналатын максималды балл – 30.

